

Lucht	Water	A	B	C	D	AT	AVBs	Bouw	Buitenland	Consumenten	DWBs
Energie	HDO	Industrie	Landbouw	Raffinaderijen	RWZIs	Verkeer	Diffuus	Puntbron	ZEZ		

Dit document is opgesteld in het kader van het verschijnen van de *Voortgangsrapportage Milieubeleid voor Nederlandse Prioritaire Stoffen*. Zie voor meer informatie over prioritaire stoffen www.rivm.nl/rvs/stoffen/prio.

1,5,9-Cyclododecatrien

Algemeen

Overzicht indeling stoffen

CAS-nr.

Overige stoffen	CAS-nr.
Overige stoffen	
1,5,9-Cyclododecatrien	4904-61-4

1,5,9-Cyclododecatrien is een op drie plaatsen onverzadigde cyclische koolwaterstofverbinding.

Productie en gebruik

1,5,9-Cyclododecatrien is een grondstof voor de synthese van cyclododecaan en de broomhoudende brandvertrager hexabroomcyclododecaan.

Bronnen en effecten

In Nederland wordt 1,5,9-cyclododecatrien niet geproduceerd, maar wel gebruikt voor de productie van bovengenoemde stoffen.

Vanwege persistente en bioaccumulerende eigenschappen is 1,5,9-cyclododecatrien milieugevaarlijk.

Milieuaspecten

Normen

Informatie over de milieukwaliteitsnormen voor het compartiment lucht en water staat in onderstaand overzicht. Eventuele informatie over het compartiment bodem is te vinden in het Besluit Bodemkwaliteit 2008 (www.senternovem.nl/Bodemplus/bodembeheer/Besluit_bodemkwaliteit/index.asp). Actuele informatie over milieukwaliteitsnormen is te vinden op de website Risico's van stoffen (www.rivm.nl/rvs/normen/mil/).

Milieukwaliteitsnormen voor lucht en water.

Stof	Lucht ^{a)}		Water ^{a)}	
	MTR (ng/m ³)	SW (ng/m ³)	MTR (µg/l)	SW (µg/l)
1,5,9-Cyclododecatrien	(15,3)	n.b.	(1,47·10 ⁻²)	(1,47·10 ⁻⁴)

^{a)} n.b.: Waarde normstelling (nog) niet bekend. Waarde tussen haakjes is indicatieve norm.

Emissies

Overzicht relevante emissiebronnen (doelgroepen)

Doelgroep	Type bron ^{a)}	Emissie lucht ^{b)}	Emissie water ^{b)}	Emissie bodem ^{b)}	Opmerkingen
Afvalverwerkingsbedrijven	P	-	-	-	
Bouw	D	-	-	-	
Buitenland	D/P	-	-	-	
Consumenten	D	-	-	-	
Drinkwaterbedrijven	P	-	-	-	
Energiesector	P	-	-	-	
HDO	D	-	-	-	
Industrie	P	-	+	-	
Landbouw	D	-	-	-	
Raffinaderijen	P	-	-	-	
RWZIs	P	-	-	-	
Verkeer en vervoer	D	-	-	-	

^{a)} P, puntbron; D, diffuse bron

^{b)} Kwalitatieve indicatie: + = ja; - = nee of verwaarloosbaar (<5%).

Milieukwaliteit

Voor 1,5,9-cyclododecatrien zijn er geen Nederlandse milieukwaliteitgegevens.

Beleid

Internationaal

1,5,9-Cyclododecatrien staat als prioritaire stof op de stoffenlijst van het OSPAR-verdrag, met de vermelding dat de stof alleen als intermediair in gesloten systemen wordt toegepast.

Nationaal

In het kader van de Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR) gelden de volgende klassenindeling en emissie-eisen:

Stofnaam	Klassenindeling	Grensmassa-stroom (g/uur)	Emissie-eis (mg/m ³)
1,5,9-Cyclododecatrien	MVPI	0,15	0,05

Uit het bovenstaande blijkt dat voor 1,5,9-cyclododecatrien in de NeR een minimalisatieverplichting geldt, wat inhoudt dat er gestreefd wordt naar nulemissie.